

RESTITUTIO IN INTEGRUM

Gárdonyi Géza (1863–1922)

Útra-készülés

*Beteg vagyok. Talán meg is halok.
Künn csöndes téli éj van. A kályha morog.
Jégfátyol fehérlik az ablakomon.
Imádkozom.*

*Miatyánk Isten, Mindeneknek Atyja,
kihez hajlunk, mint fű a Nap felé,
az én szívem kétség nem szorongatja,
midőn indulok végóráim elé:
a halál nékem nem fekete börtön,
nem fázlaló, nem is rút semmiképpen:
egy ajtó bezárul itt lenn a földön,
s egy ajtó kinyílik ott fenn az égen, –
ez a halál.*

*Mért féljek, mint az állat?
érezem, hogy fenn sok kedves orca vár.
És mégis ólomkézzel nyom a bánat,
mint búcsúzó, ki a tengerre száll:
nem előre nézek, de mindig hátra.
Óh, sirat engem két szegény árva!*

*Uram, engedd, ha új testem felöltöm,
új testem mely a ködnél finomabb,
hadd maradjak, míg könnyeik letörlöm!
hadd leheljek arcukra csókokat!
s mikor síromnál ereszkednek térdre,
hadd súgjam nekik: Nézzetek az égre!*

*Hiszen tudom, hogy kell szenvedniök,
kell sírniök, kell vezekelniök, –
ezért jöttek ők is a Föld színére.
A sárba tévedt kócsag is fehérre
mossa tollát, mielőtt hazatérne,
s így száll az égbe hófehér ruhában...
Az ember mosdik könnye harmatában.*

*De nékem mégis nehéz őket nézmem.
Anyjok nem volt és már apjok se légyen,
Így áll mint ők a sötétben remegve
az elhagyott, mezőn felejtett bárány.
Ki néz jó szívvel az én gyermekemre
ki gondoz mint én, két szegény kis árvám?*

*Ha felülről látom majd ezt a földet,
azt mondom rá: Ne éljek rajta többet!
Mindenkinek hull rája könnye, vére!
szülessen bár lágy hermelin haván,
vagy útszélre vont koldustalyigán,
csak jajkiáltás kezdete s a vége.*

*És mégis érzem, hogy e zöld pokolba
lekívánkozom hébekorba.*

*Hőn érdekel, hogy földi útjokat
mint folytatják az én szeretteim?
virágos, mezőn járnak-e sokat?
vagy az élet zord köves téerein?
Mint állják ki a zivatarokat?
a szíven sújtó vad villámokat?
s mint szárítják mikor a vész elült
könnyekben ázott bús orcájukat?*

*És érdekel, hogy egy-egy jó barátom
mit dolgozik? és hogyan boldogul?
hogyan adnak túl a férjhez menő lányon?
nyomukba milyen nemzedék tolul?
Szeretnék olykor hírlapot átfutni:
mi izgatja az új kornak fiát?
a találmányok fejlődését tudni,
no meg az új magyar politikát!*

*S kívánnám látni minden esztendőbe,
a tavaszt, a föld virágébredését:
heverészni az első verőfénybe:
hallgatni a méh szelíd zümmögését:
látni a szántóföld nagy négyszögében
a magvetőt, a haladó ekét,
míg a pacsirta a sugaras égben
csicssergi boldog, kedves énekét.*

S főképp szeretnék egyszer minden évben
erdőbe szállni május közepében,
mikor a fa már lombba öltözött,
s a gyöngyvirág nyílt a füvek között.
A gyöngyvirág, a fehér gyöngyvirág,
ez az üde, alázatos virág,
amelynek tiszta szűzies havát,
tündérialomba ejtő illatát
boldog mámorban úszva bámulom,
s szemem lehunyva hosszan csókolom.

S ha jő az éj, s én újra visszatérek,
egynéhány szál gyöngyvirágot letépek,
és felviszem a csillagfényes égbe.
Megkeresem a Jézus Anyját véle.
A Jézus anyját, kinek képei
oly búsak lenn és oly szenvedők!
Hadd lássam egyszer mosolyogni őt!

Debrecen fölött az ég 2